

»Beiträge zur Geschichte der Stenographie bei den Südslaven.« Mit einem Anhang: Kurze Entwicklungsgeschichte der Kunst und Wissenschaft bei den Slovenen, Kroaten, Serben und Bulgaren. Erinnerungen aus den letzten anderthalb Decennien von Anton Bezenšek, Professor am Real-Obergymnasium »Alexander L.« in Philippopol etc. etc. Mit einer Einleitung versehen von Karl Hempel, vereideter Sachverständiger für Stenographie. Berlin 1890. Kommissionsverlag der akademischen Buchhandlung L. Hartmann in Agram.« Kaj zanimiva in dobro pisana knjižica, katero je spisal naš še mladi, vendar velezaslužni rojak (štajerski Slovenec), gosp. prof. Anton Bezenšek, znani pisatelj slovenski.

Posebno nam ugaja sklep te knjižice, ki slove preveden v slovenščino tako-le: »Ni še dolgo, ko so govorili v zapadni Evropi z nekakim zaničevanjem o »zanimivih« narodih tam doli na balkanskem polotoku in sosednih deželah. Upamo, da jim ne bodo več — če se bodo ž njimi natančneje seznanili — zaničljivo dajali tega pridevka, ampak da se bodo v resnici in s tako pazljivostjo zanje zanimali, kakoršne so vredni zaradi hitrega kulturnega napredovanja. Da bi vzbudil v čitateljih to zanimanje in da bi oni mogli pravično soditi o kulturnih naporih in duševnem napredku južnih Slovanov, napisal sem te vrstice.« Blagovoljni čitatelj! zdaj veš, v kakem smislu je pisana knjižica. J. L.—n.

Novi hrvatski grobovi.

Hrvatski narod žaluje zopet ob novih grobovih — grobovih svojih sinov. Ni prav dolgo, odkar je sprovel do hladnega groba: barona Metela Ožegovića, Franja plem. Žigrovića-Pretočkoga, dr. Antona Kovačića, Karola Ferkića in Ivana Fiamina.

Baron Metel Ožegović se je rodil v Zagrebu 1. 1814, kjer se je po dovršenih študijah hitro popenjal od službe do službe, in ko se je leta 1835 oglašil Gaj, hudeč narod, bil je Ožegović med tistimi, kateri so Gaja podpirali z besedo in dejanjem. Leta 1848 je že bil predstojnik banskega »vieća«, odkoder so ga predstavili k ministerstvu, pozneje povzdignili za svetovalca vrhovnega sodišča in potem za državnega in tajnega svetovalca. Zastopal je večkrat svojo domovino, kjer se je vsikdar vestno potegoval za njene pravice. Ko je bila leta 1849 prazna škofija bosensko-sremska, opozoril je Ožegović višje kroge na mladega in duhovitega dvorskoga kapelana Strossmayerja, v katerem je hrvatski narod dobil največjega dobrotnika in boritelja za sveto vero in milo domovino. Zadnje dni je preživel v Hietzingu pri Dunaju, kjer je umrl 10. svečana t. l.

Dne 24. prosinca je umrl v Zagrebu **Franjo plem. Žigrović-Pretočki**. Tudi on je ugledal beli svet v Zagrebu istega leta, kot Ožegović. Za prebujanje naroda se je oglašil najprej v pesmi »Molitva« in pozneje se je povrnil k pravoslavnim študijam, tedaj je napisal »Das Verhältniss Croatiens zu Ungarn«, kjer brani svojo domovino, katero je zvesto ljubil do smrti — pobijajoč madjarskega zgodovinarja Horvatha. Ker Ožegović leta 1861 ni hotel sprejeti časti hrvatskega kancelarja, zato jo je dobil znani pesnik Ivan Mažuranić; Žigrović pa je postal podkancelar in je Mažuranića vestno podpiral. V tem času je napisal: »Ueber das Selbststim-mungsrecht der Königreiche Dalmatien, Croatien und Slavonien.«

Ko je leta 1865 stopil v pokoj, deloval je zopet na hrvatskem književnem polju, izdal »Pjesme Franja Pretočkoga«, prestavil Kiriničev spis: »de municipalibus juribus et statutis Reg-norum Dalmatiae, Croatiae et Slavoniae« in Paulyev: »urbarski sustav kraljevina Hrvatske i Slavonije.« Napisal je drame: »Sejслав Ljuti«, »Veronika Desinić«, »Razbojnikova žena« in »Spljetski čarobnik«; prestavil je Grillparzerjevo »Die Ahnfrau — Prababu« in Schillerjevega »Don Carlosa«; kot dvakratni predsednik gle-diščenega odbora ima tudi veliko zaslugo za hrvatsko opero.

Tretji je grob mladega pisatelja in pesnika **dr. Antona Kovačića**, kateri je umrl 10. grudnia 1889. l. Rajni je poslednje dni sestavljal za »Matico hrvatsko« dramo »Doktor od knjiga«, v kateri je glavna oseba »neumnež«; a pisatelj se je vanj tako zamislil, da je sam izgubil um in nekoliko dnij potem umrl. Zaradi njegovih povestij ga ne moremo hvaliti, posebno ne zaradi zadnje večje povesti »U registraturi«, ker je tukaj preveč nezdravega realizma; pozneje je izdal dve večji povesti »Fiškal« in »Baruničina ljubav«; manjše povesti so tiskane v raznih listih. Pesmi njegove so epične in lirične; posebno v satiri je večkrat šibal politične nasprotnike in neprijatelje svoje domovine. Škoda za zmožnosti njegove, ki niso služile vselej dobri stvari. A sedaj naj počiva v miru!

Dne 28. sušca t. l. je pobrala nemila smrt Hrvatom pisatelja: **Karola Ferkića**, župnika v Križevcu, kateri je med drugimi znanstvenimi in zabavnimi spisi napisal tri lepe povesti: »Španjolci u Hrvatskoj«, »Krvavi sabor« in »Brat i sestra ili bitka na križevačkom polju«.

Dne 25. aprila je izgubil hrvatski narod — **Ivana Fiamina**.

Ivan Fiamin se je rodil 9. junija leta 1833 v Skrbicah blizu Opatije. Ko je bil Ivan še otrok, preselili so se stariši na Reko, kjer je obisko-